

Raport roczny za 2013 rok (działalność gwarantowana przez Skarb Państwa)

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych
Spółka Akcyjna

Podstawy prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku Nr 59, poz. 609, z późn. zm.) powierzyła Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna prowadzenie w imieniu własnym gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a tej ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez Korporację lub pożyczek udzielanych Korporacji z budżetu państwa.

Ubezpieczenia eksportowe, o których mowa w ww. ustawie, obejmują: ubezpieczenie kontraktów eksportowych, ubezpieczenie kredytów eksportowych, ubezpieczenie kosztów poszukiwania zagranicznych rynków zbytu, ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą oraz ubezpieczenie umów sprzedaży towarów wysyłanych i usług realizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawartych przez przedsiębiorców niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których współnikami, akcjonariuszami, udziałowcami, założycielami, współwłaścicielami lub właścicielami są przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający bezpośrednio więcej niż 50% udziałów albo akcji u tych przedsiębiorców, zwanych dalej „przedsiębiorcami zależnymi”. Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ubezpieczeń eksportowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium RP, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą lub poszukujący zagranicznych rynków zbytu, jednostki finansujące kontrakty eksportowe realizowane przez wyżej wymienionych przedsiębiorców, a także przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowią towary lub usługi krajowe.

Towary i usługi będące przedmiotem eksportu powinny spełniać wymogi z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 sierpnia 2001 roku w sprawie maksymalnego procentowego udziału składników pochodzenia zagranicznego w eksportowanym w ramach kontraktu eksportowego produkcie finalnym, umożliwiającego uznanie tego produktu za krajowy (Dz. U. z 2001 roku Nr 101, poz. 1097).

Wyniki

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat

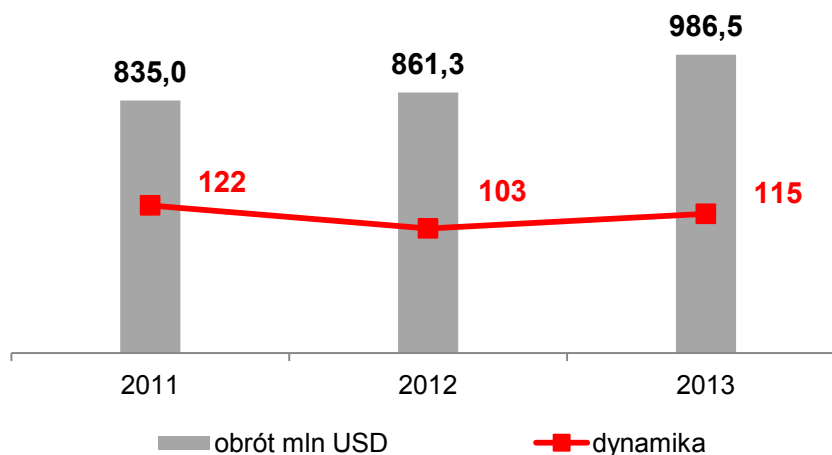
W sierpniu 2013 roku Korporacja rozpoczęła sprzedaż zmodyfikowanych gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, których ogólne warunki zostały zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z 18 lipca 2013 roku. Proces przejścia portfela ubezpieczeń nierynkowych na nowe OWU, polegający na zamknięciu polisy czynnej, zawartej na wcześniej obowiązujących OWU i otwarciu nowej polisy z zachowaniem ciągłości ubezpieczenia, rozpoczął się w dniu zatwierdzenia nowych OWU i zakończy się do dnia 18 sierpnia 2014 roku.

W 2013 roku podpisano 335 nowych umów ubezpieczenia, o 124,8% więcej niż w roku 2012. Na dzień 31 grudnia 2013 roku czynne były 922 polisy, o 1,0% więcej niż w roku 2012.

W 2013 roku ubezpieczono obrót w wysokości 986.521.697,79 USD, tj. o 14,5% więcej niż w roku 2012.

Ubezpieczony obrót

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych w kredycie poniżej 2 lat)

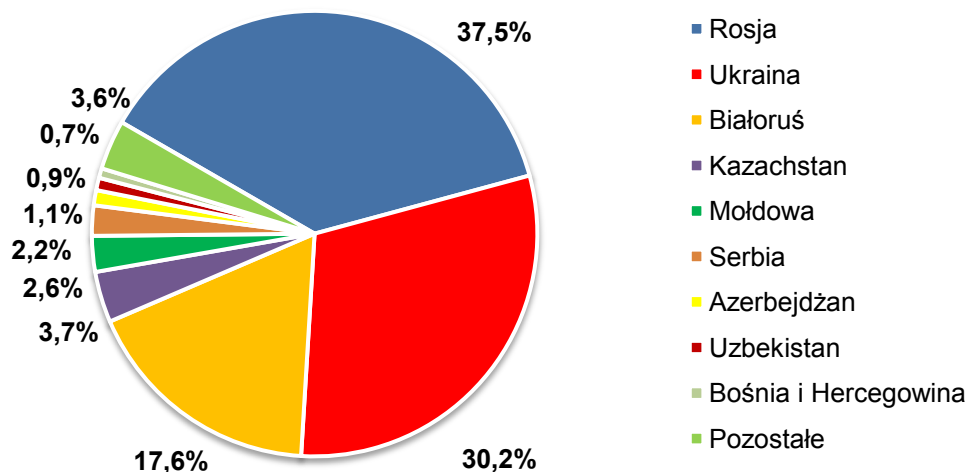
W 2013 roku Korporacja objęła ubezpieczeniem należności przysługujące od kontrahentów z 24 krajów.

W strukturze geograficznej ubezpieczonego obrotu, podobnie jak w roku 2012, dominowały Rosja z udziałem 37,5% (wobec 40,2% w 2012 roku) oraz Ukraina 30,2% (wobec 28,8% w 2012 roku). Udział ubezpieczonych przez KUKE S.A. obrotów na rynek białoruski w całości ubezpieczonych obrotów krótkoterminowych wzrósł z 15,6% (w 2012 roku) do 17,6% (w 2013 roku). Najwyższy w ujęciu kwotowym wzrost wolumenu ubezpieczonych obrotów dotyczył rynku ukraińskiego (wzrost rok do roku o 50,12 mln zł), natomiast w ujęciu procentowym – rynku czarnogórskiego (wzrost rok do roku o 203,3%).

Łącznie do krajów WNP w ramach ubezpieczeń kontraktów realizowanych w kredycie poniżej 2 lat ubezpieczono 934,70 mln USD, co stanowiło 94,7% całego obrotu w tych ubezpieczeniach (w porównaniu do 94,5% łącznych obrotów w roku 2012).

Struktura geograficzna ubezpieczonego obrotu

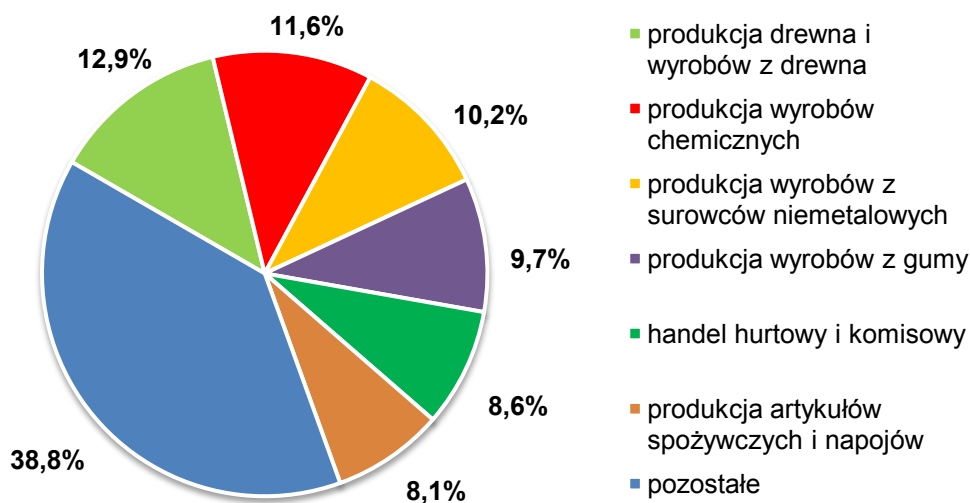
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W strukturze przedmiotowej ubezpieczonego w 2013 roku obrotu największy udział (podobnie jak w roku 2012) miała produkcja drewna i wyrobów z drewna (12,9% udział) oraz produkcja wyrobów chemicznych (11,6% udział).

Struktura branżowa ubezpieczonego obrotu

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

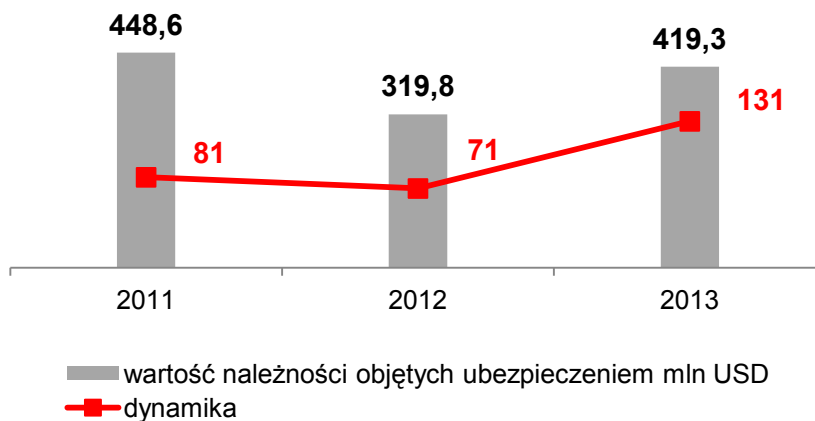

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat

Łączna wartość udzielonej w okresie sprawozdawczym ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 419.253.772,26 USD, co w porównaniu z rokiem 2012 oznaczało wzrost o 31,1%.

Wartość umów ubezpieczenia

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych w kredycie 2 i więcej lat)

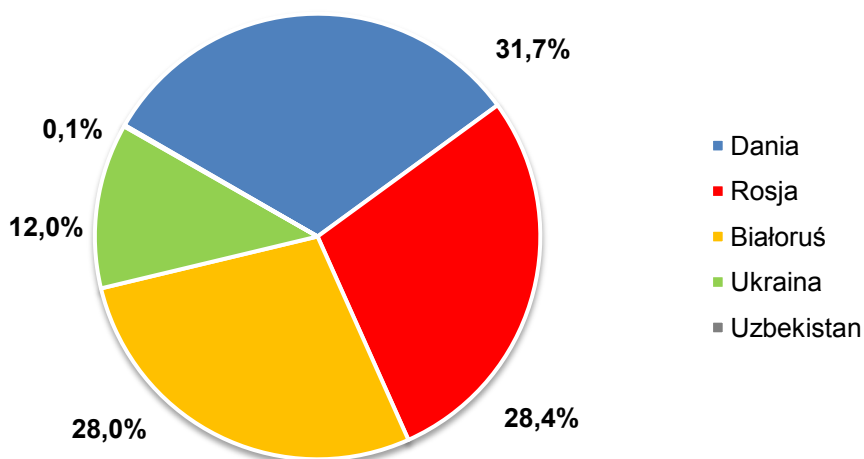

Struktura geograficzna zawartych w 2013 roku umów ubezpieczenia została zdominowana przez Danię (31,7%), Rosję (28,4%) i Białoruś (27,9%). Ubezpieczone w 2013 roku obroty skoncentrowały się na 5 rynkach.

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia

wg wartości

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

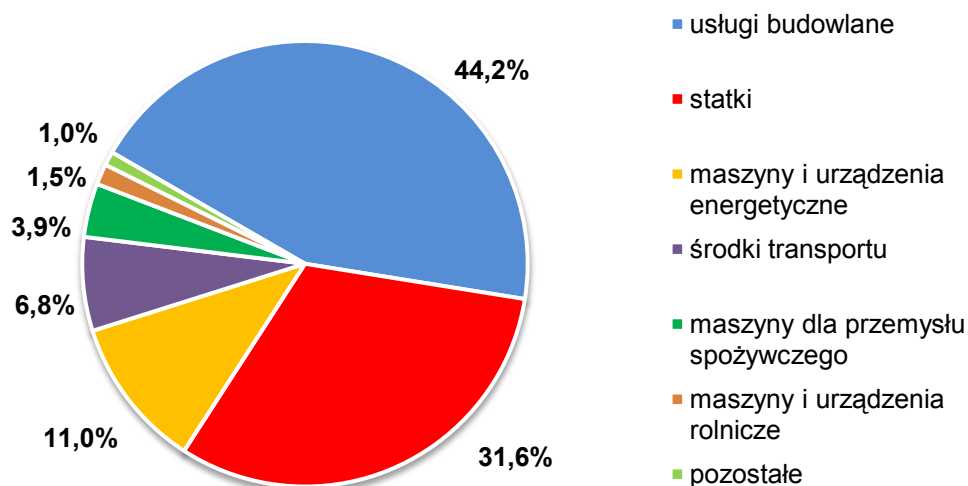

W strukturze branżowej zawartych w 2013 roku umów ubezpieczenia dominowała branża budowlana (44,2%) i stoczniowa (31,6%).

Struktura branżowa zawartych umów ubezpieczenia

wg wartości

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku czynne były 104 umowy ubezpieczenia.

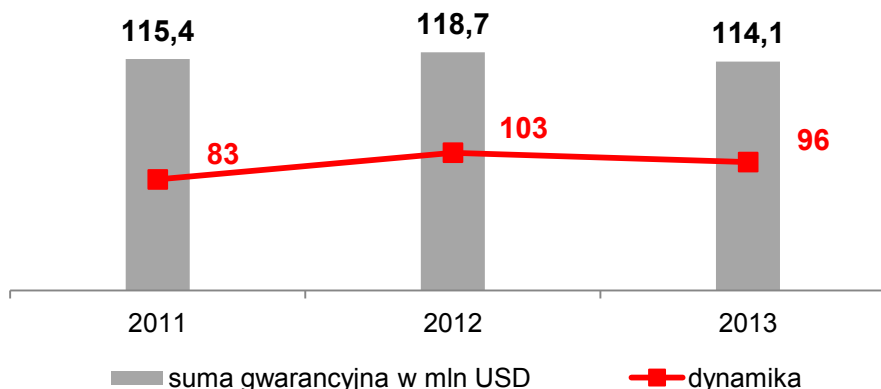
Wartość zobowiązań z tytułu czynnych umów ubezpieczenia według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 5.911,36 mln zł i wzrosła o 5,6% w porównaniu do stanu zobowiązań na koniec roku. Zobowiązania wynikające ze 103 czynnych umów ubezpieczenia wynosiły na koniec 2012 roku 5.598,17 mln zł.

W strukturze geograficznej zobowiązań dominowały: Rosja z 37,2% udziałem, Holandia - 15,2%, Luksemburg - 11,7% oraz Białoruś - 11,2%.

Gwarantowane przez Skarb Państwa gwarancje ubezpieczeniowe

W 2013 roku KUKE S.A. udzieliła 316 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych na łączną kwotę 114.061.597,78 USD, w tym 42 gwarancje kontraktowe o wartości 60.152.091,53 USD oraz 274 gwarancje ubezpieczeniowe zapłaty należności związane z akredytywami o wartości 53.909.506,25 USD.

Suma gwarancyjna (gwarancje ubezpieczeniowe)

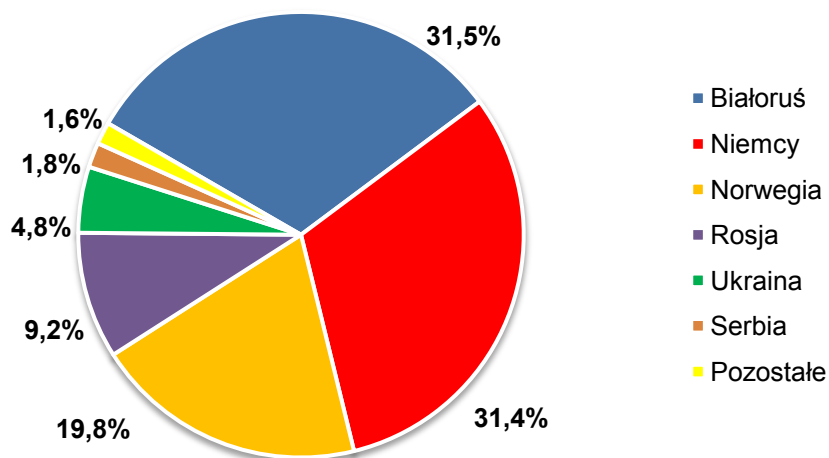

W strukturze geograficznej wystawionych gwarancji dominowały:

- Białoruś (31,50) % i Niemcy (31,41%) pod względem wartości udzielonych w tym okresie gwarancji,
- Białoruś (43%) pod względem liczby udzielonych w tym okresie gwarancji.

Struktura geograficzna udzielonych gwarancji

wg wartości
(gwarancje ubezpieczeniowe)

Wartość zobowiązań z tytułu czynnych gwarancji ubezpieczeniowych według stanu na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 316,66 mln zł.

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

W 2013 roku Korporacja kontynuowała udział w pracach nad modyfikacją tekstu Porozumienia w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Rozpoczęto rozmowy o objęciu projektów adaptacyjnych i tzw. inteligentnych sieci (smart grid) postanowieniami Porozumienia Sektorowego w zakresie kredytów eksportowych przeznaczonych na projekty łagodzące zmiany klimatyczne, energii odnawialnej oraz projekty wodne (Aneks IV). Uczestnicy Porozumienia zdecydowali również o przedłużeniu warunków dla projektów typu project finance do końca 2014 roku (Aneks X). Wsłuchując się w potrzeby operatorów kolejowych, postulaty producentów sprzętu oraz mając na celu wspieranie transportu przyjaznego środowisku uzgodniono Porozumienie Sektorowe w sprawie Infrastruktury Kolejowej. Preferencyjne warunki mają obowiązywać w latach 2014-2017. Grupa podjęła również dyskusje na temat ewentualnej rewizji zasad dotyczących stóp procentowych CIRR.

W dalszym ciągu istotną kwestią był udział państw nieczłonkowskich w pracach OECD (outreach). W tym zakresie nie odnotowano znaczących postępów w odniesieniu do Federacji Rosyjskiej. Statusu obserwatora udzielono Nigerii. W ramach otwartego procesu akcesyjnego rozpoczęto przegląd systemów Kolumbii i Łotwy w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych.

Uczestnicy Porozumienia zdecydowali o utworzeniu Grupy Ekspertów Technicznych (TEP) zajmującej się wszystkimi technicznymi aspektami związanymi z funkcjonowaniem Konsensusu. Przedstawiciel Korporacji brał udział w spotkaniach, podczas których kontynuowano prace nad określeniem wytycznych dotyczących stosowania rynkowych punktów odniesienia dla dłużników z państw klasy 0 oraz państw aktualnie nieklasyfikowanych (tzw. market benchmarks) wymienionych w zasadach regulujących wysokość stawek minimalnych OECD (Pakiet Malzkuhn-Drysdale).

Grupa Robocza ds. Kredytów Eksportowych i Gwarancji Kredytowych (ECG) pracowała nad implementacją Rekomendacji Rady OECD w sprawie Wspólnego Podejścia przy analizie środowiskowej i społecznej w kontekście Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych z dnia 28 czerwca 2012 roku. Agencje kredytów eksportowych udzieliły odpowiedzi na nową ankietę środowiskową (Environmental and social survey). Wysiłki grupy praktyków, którzy regularnie wymieniają się doświadczeniami i informacjami dotyczącymi zagadnień społeczno-środowiskowych, skoncentrowane były głównie na kwestiach praw człowieka i emisji gazów

cieplarnianych. Realizując postanowienia ww. Rekomendacji, Korporacja opublikowała politykę społeczno-środowiskową oraz wdrożyła nową procedurę, które mają na celu ustalenie wpływu przyjętych do ubezpieczenia projektów na środowisko przyrodnicze i społeczne.

W drugim kwartale 2013 roku zakończyła się trzecia faza okresowego przeglądu Polski, który miał na celu ocenę implementacji postanowień Konwencji o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych. Korporacja w toku przeglądu udzieliła stosownych wyjaśnień na temat stosowania ww. przepisów w procedurach i praktyce działania w ramach ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Na obu ww. forach plenarnych, Grupy Uczestników i ECG, kontynuowano prace związane z kompleksową modyfikacją sprawozdawczości. Od początku roku stosuje się nowy jednolity formularz sprawozdawczy. Podjęto także działania mające na celu aktualizację informacji na temat oferowanych instrumentów wsparcia w ramach krajowych systemów oficjalnego wsparcia.

Unia Europejska

Od początku roku obowiązywał *Komunikat Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych na lata 2013-2018*. W regulacji przewidziano możliwość angażowania się ubezpieczycieli działających ze wsparciem Skarbu Państwa w ubezpieczenia należności od dłużników z krajów dotychczas traktowanych jako rynkowe, o ile zaistnieją określone przesłanki. W obliczu utrzymującej się sytuacji na prywatnym rynku ubezpieczeń oraz w celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez oficjalne agencje kredytów eksportowych przedłużono decyzję o wyłączeniu Grecji z listy krajów ryzyka rynkowego do końca 2014 roku.

Grupa ds. Kredytów Eksportowych Rady UE (CWG) kontynuowała intensywne prace nad wspólnym stanowiskiem UE prezentowanym podczas przygotowań procesu negocjacyjnego w ramach Międzynarodowej Grupy Roboczej (IWG). Celem inicjatywy, ogłoszonej przez USA i Chiny w lutym 2012, jest przygotowanie właściwych negocjacji, które mają być zwieńczone wypracowaniem globalnego porozumienia w dziedzinie finansowania eksportu.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE implementowało Konsensus OECD do unijnego *acquis communautaire* oraz nałożyło na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności

w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie przekazały Komisji Europejskiej stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat. Na tej podstawie Komisja Europejska przygotowała roczny raport do Parlamentu Europejskiego dotyczący ww. działalności, zawierający m.in. ocenę zgodności prowadzonych przez agencje działań z celami i zobowiązaniami Unii Europejskiej wyznaczonymi w TFUE. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego (2012 rok) Parlament Europejski wydał *Rezolucję w sprawie pierwszego sprawozdania rocznego Komisji dla Parlamentu Europejskiego w sprawie działalności agencji kredytów eksportowych państw członkowskich*. W dokumencie wezwano Komisję do dostarczenia państwom wskazówek nt. występowania i efektywności procedur należytej staranności w odniesieniu do ich strategii politycznych w zakresie ochrony praw człowieka oraz w sprawie traktowania zagrożeń środowiskowych.

Unia Berneńska i Klub Praski

W roku 2013, Korporacja kontynuowała udział w pracach Unii Berneńskiej, których celem nadrzędnym było dalsze przeciwdziałanie skutkom spowolnienia gospodarczego.

Podczas dorocznego spotkania w październiku 2013 roku, zorganizowanym tym razem w Wiedniu, podsumowano sposoby wsparcia handlu i inwestycji w zmiennym otoczeniu gospodarczym w 2012 roku przez członków Unii Berneńskiej.

49 instytucji zrzeszonych w Unii Berneńskiej objęło ochroną transakcje eksportowe oraz inwestycje zagraniczne na kwotę 1,8 biliona USD, co stanowiło ok. 10% światowego eksportu, a tym samym było realnym wsparciem dla globalnej gospodarki. Od początku kryzysu finansowego w 2008 roku, publiczne agencje ubezpieczeń kredytów eksportowych wypłaciły eksporterom i inwestorom ponad 22 miliardy dolarów odszkodowań.

W roku 2013 Korporacja uczestniczyła również w pracach Klubu Praskiego, działającego pod egidą Unii Berneńskiej, który zrzesza obecnie 36 członków.

W 2013 roku Korporacja podjęła negocjacje z BELEXIMGARANT z Białorusi w celu podpisania umowy reasekuracyjnej, która dałaby możliwość wzajemnego reasekurowania ryzyk eksportowych w transakcjach polskich i białoruskich przedsiębiorstw, wspierając tym samym ich ekspansję na zagraniczne rynki.